

Pesoa o kretanju i Heraklitu [Tema: Pesoa]

fenomeni.me/pesoa-o-kretanju-heraklitu-tema-pesoa/

24.09.2016.

[admin](#) | September 24, 2016

Kretanje univerzuma možda je veoma sporo i stoga je opažanje moguće (funkcija radija).

Il y a de l'etre dans toute proposition. (Lajbnic) – U svakom iskazu postoji Biće (franc.).

Heraklit kaže da je sve kretanje. Ali, šta je kretanje? Nešto što je osmišljeno samo kako bi protivrečilo materiji.

Pored toga, kretanje zahteva dve stvari: stvar koja pokreće i pokrenutu stvar, pokretačko telo i pokrenuto telo. Kao prvo, neophodna je stvar koja će izvršiti pokretanje, zbog toga što ne može da se zamisli da se nešto kreće od sebe. Neophodno je [...] da bi se telo pokrenulo, jer ništa ne može da se kreće samo od sebe, kao što sam rekao.

Još jednom, kako bi se nešto opazilo, kako bi se steklo bilo kakvo znanje, neophodno je da onaj ko stiče takvo znanje bude nešto.

To jest, svako kretanje, svako opažanje, svako znanje, bilo da je promenljivo ili da se tiče stvari koja izvodi promene, pretpostavlja tvar, ako ne činjenično, onda da se tu nalazi, makar i na manje od trenutka.

Dakle, pošto smo videli da sve stvari predstavljaju kretanje, treba razrešiti još jedno pitanje. Ovo kretanje ili postoji ili ne postoji. Ako ne postoji, kao što može da se kaže i za ono koje postoji (jer izgleda da postoji), ideja o postojanju prethodi ideji kretanja, a postojanje ne može da se sastoji od kretanja.

Čuveni argument protiv kretanja.

„Stvar koja se kreće nije ni tamo gde se nalazila, jer u tom slučaju ne bi se kretala; a nije ni tamo gde se nalazi, jer u tom slučaju ne bi bilo potrebe za kretanjem (ne bi bila pokrenuta), i nikakvo kretanje ne bi bilo moguće. Stoga, ništa se zaista ne kreće!“

Kad Parmenid kaže da je Biće večno, na osnovu tvrdnje da Biće ne može da postane ne-Biće, on u raspravu uvodi skrivenu predstavu vremena, u najmanju ruku, postanja. Ali, postajanje nije Biće – ono mu se, u stvari, protivi.

Istinski argument glasi ovako: Biće nije privremeno zbog toga što ne može da bude trajanje. Biće nije večno: ono ne može da bude vreme. Biće je biće, i ništa drugo.

Fernando Pesoa

